

16. Migralita – stěhování a šíření populace, migrace živočichů, emigrace, imigrace, migrace, impulsy, orientace živočichů, příklady (ptáci, savci, obojživelníci, hmyz, ryby), šíření populace rostlin, diaspory, anemochorie, zoochorie, endochorie, antropochorie, hydrochorie, invaze cizích druhů (příklady)

Migralita: jakékoliv přemísťování jedinců, ovlivněna vlastnostmi populace a působením vnějších činitelů, umožněna pohyblivostí nebo možnostmi pasivního přenosu

Migrace živočichů:

- ploutve, nohy, křídla
- pasivní přenášení větrem, vodou, příp. prostřednictvím jiných živočichů
- příčiny: klima, potrava, rozmnožování, prostor
- rozlišuje se: emigrace, imigrace, migrace
- impuls: teplota, délka dne, nedostatek potravy, přemnožení, nástup období rozmnožování apod.
- emigrace: tam a zůstane; imigrace: sem a zůstane; migrace: pravidelně tam a zpět

Orientace živočichů: prostřednictvím Slunce, hvězd, Měsíce, magnetických siločar, čichem i učením

Příklady:

tahy ptáků = ptáci se kroužkují, jejich migrace se studují od konce 19. století, v zimovištích nehnízdí (tj. nevyvádějí mláďata, nerozmnožují se)

tahy ryb = ke tření z moře do sladkých vod nebo opačně, orientace také podle chemického složení vody

savci = potulky nebo tahy způsobené proměnlivostí potravní nabídky, tropičtí kopytníci, sobi, bizoni, sloni, medvědi, kytovci (mezi tropickými a chladnými moři v souvislosti s rozmnožováním)

obojživelníci = žáby a čolci se každoročně přesně vracejí do míst páření

hmyz = pasivně větrem, význam studium migrací sarančí stěhovavých, migrace motýlů – větrem ovlivněny jen málo, monarcha stěhovavý (z Mexika přes celé USA)

Šíření populace rostlin:

- k šíření a přemísťování rostlin dochází prostřednictvím jejich diaspor
- DIASPORA je jakákoli část rostliny, která může vyrůst v nového jedince – semeno, výtrus, část lodyhy, hlíza, cibule, oddenek apod.
- šíření pouze pasivní
- šíření diaspor větrem, vodou, živočichy, člověkem
- hromadí se v půdě a tvoří tzv. semennou banku
- různé druhy si tu zachovávají různě dlouhou dobu klíčivost

anemochorie = přenos pomocí větru

zoochorie = přenos živočichy

endochorie = přenos uvnitř těl živočichů, některá semena musí projít trávicím traktem, aby vyklíčila

antropochorie = přenos člověkem

hydrochorie = přenos vodou

Invaze cizích druhů:

- šíření nových druhů na naše území
- podmínky: odpovídající klima, potrava, vhodná ekologická nika – vhodné biotopy
- invaze – důsledek klimatických změn nebo změny nároků druhů
- např. invaze hrdličky zahradní (obrázek v prezentaci, od r. 1900 do r. 1973), klíněnka jírovcová